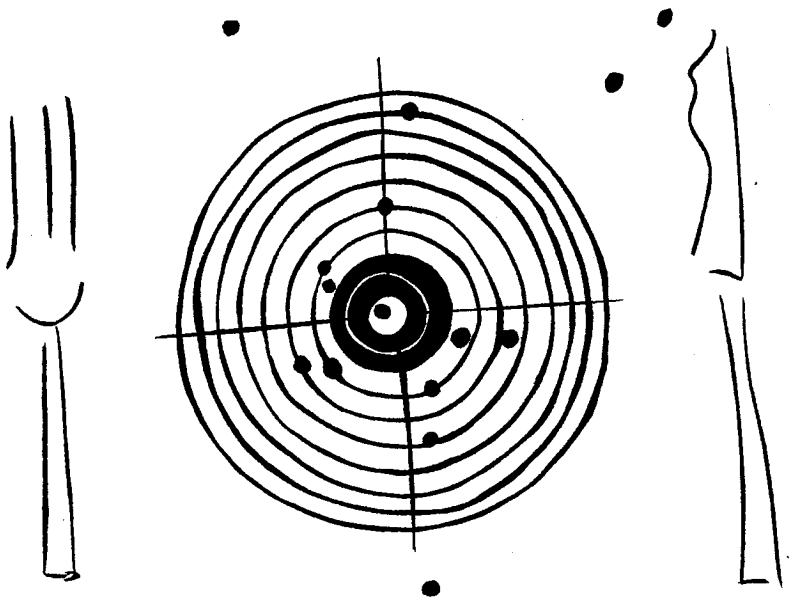

vint

• *derde wereld menu*

Vlaams Marxistisch Tijdschrift

Hoofdredacteur

Willy Courteaux

Redactieraad

Ludo Abicht, Robert Crivit, Jan Debrouwere, Gerard De Geest, Koen Dille, Johan Moyaert, Jaak Perquy, Peter Scholliers, Frank Slegers, Jos Wolles.

Medewerkers

Rudolf Boehm, Paula Burghraeve, Eric Coryn, Jan Craeybeckx, Willy Deckers, Frans Denissen, Els Deslé, Hubert Dethier, Piet Frantzen, Jos Gavel, Norman Geras, Roger Jacobs, Alex Jilberto, Sonja Lavaert, Alain Meynen, André Mommen, Antoon Roosens, Eric Rosseel, Robert Stallaerts, Jef Turf, Bernard Tuytens, Louis Van Geyt, Guy Vanthemsche, Juul Verhelst, Els Witte, Francis Zelck.

Redactiesecretariaat

IMAVO vzw, t.a.v. Robert Crivit, Stalingradlaan 18-20, 1000 Brussel.

Tel. 02.514.00.08, Fax. 02.512.23.84.

Door toezending van een artikel verklaart de auteur zich akkoord dat het wordt voorgelegd aan de redactieraad en aan de medewerkers van het VMT die de redactie nuttig oordeelt te raadplegen.

Inzendingen, suggesties en kritiek zijn welkom.

Het VMT verschijnt vier maal per jaar.

Abonnementsvoorwaarden

* Jaarabonnement: 550 Fr (losse nummers 150 Fr), instellingen en bibliotheken 650 Fr, overschrijven op rek. 001-0579148-37 van IMAVO vzw, Stalingradlaan 18-20, 1000 Brussel, met vermelding 'ABO VMT'.

* Jaarabonnement Nederland: f 30 (losse nummers f 10), instellingen en bibliotheken f 35, overschrijven op rek. 64.24.66.998 (CLBN) t.n.v. R.Crivit/VMT.

* Lidgeld Masereelfonds-Abo VMT: bovenop uw lidgeld stort u 550 Fr op rek. 001-0867697-11 van het Masereelfonds, Kazernestraat 33, 1000 Brussel, met uitdrukkelijke vermelding "Lidmaatschap MF + Abo VMT".

Het abonnement wordt automatisch verlengd, tenzij bij schriftelijke opzegging ten laatste twee maanden na het verschijnen van het laatste nummer van de lopende jaargang.

Omslagontwerp: Rudi De Rechter. Tekening: Anjer vzw.

Zetwerk en lay out: IMAVO vzw.

Vername van artikelen uit het Vlaams Marxistisch Tijdschrift is enkel toegelaten mits voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Ver. Uitg.: Robert Crivit, Noordstraat 5, 9160 Lokeren.

ten geleide

In dit nummer van het VMT besteden we nogal wat aandacht aan de Derde Wereld-discussie met bijdragen van de Antwerpse prof. W. Cornelis, *De verloederung van de Derde Wereld*, en de Egyptische economist en Wallerstein-gezel Samir Amin, *De nieuwe wereldoverheersing van het kapitalisme*. Tevens nemen we een hoofdstuk over uit het omstreeks deze tijd bij EPO te verschijnen boek *'NGO's, missionarissen van de nieuwe kolonisatie?'*. De discussie over de rol van de niet-gouvernementele organisaties (NGO's) werd eerder op gang getrokken door BRTN-journalist Dirk Barrez en Student Aid (zie *Het Orkest van de Titanic*). Auteurs Mark Vandepitte, Freddy Merckx, Pol De Vos en Dirk Van Duppen van het nieuwe EPO-boek herinneren aan een vraag van Yash Tandon, een Oegandees ontwikkelingsexpert, omtrent de NGO's: "Zijn zij de missionarissen van een nieuw tijdperk en dus de voorlopers van een nieuw soort imperialisme, of zijn zij inderdaad de bondgenoten (...) in de voortdurende strijd tegen overheersing en uitbuiting?" Van in de jaren zeventig, aldus de auteurs, hebben progressieve NGO's zich ingezet ter ondersteuning van de ontvoogdingsstrijd van de Derde Wereld. Maar vandaag wordt dit consequente politiek engagement doorkruist door onzekerheid en verwarring: "Het geloof in de maakbaarheid van de internationale samenleving is kleiner dan ooit. De Derde-Wereldbeweging deelt in de malaise. De jaren negentig stonden tot nog toe in het teken van bevraging en collectieve twijfel. (...) Het verlies van een globaal alternatief heeft daar zeker toe bijgedragen", citeren zij een SAGO-folder. Deze onzekerheid, stellen zij, moet gezien worden tegenover de grondige verschuivingen van de machtsverhoudingen op wereldvlak sinds het wegvallen van het socialistische kamp. Vandaag lijkt alleen nog de 'vrije markt' de betrekkingen in de wereld te domineren. De ideologie van zogenaamde 'vrijheid en democratie' en de roep om 'humanitaire interventies' triomfeert. Maar zij verbergen de economische en geo-strategische inzet van de machtsstrijd tussen de grootmachten en voor de herkolonisatie van het Zuiden. Zij gaan op zoek naar de rol die de NGO's hierbij toebedeeld worden en zoeken naar mogelijke alternatieven. Zijn de NGO's een instrument voor de herkolonisatie van de Derde Wereld? Kunnen de internationale NGO's en de lokale organisaties zich onttrekken aan het internationale

machtsspel? In hun inleiding citeren de auteurs nog het tijdschrift *Africa World Review* (mei '94): "Hun actie moet gericht zijn op de erkenning dat de politiek en het karakter van de staatsmacht tenslotte beslissend zullen zijn om een duurzame verbetering van de levensvoorwaarden van de mensen te verzekeren. In dit proces kunnen de basisgerichte NGO's enkel een belangrijke steun worden als ze kiezen wie de sleutel heeft op de deur van dit Trojaanse paard - de multilaterale financiële donors of de Afrikaanse massa's." De rode draad doorheen het debat is de vraag of NGO's een bevrijdende of systeembevestigende rol spelen, in een van de volgende nummers van dit tijdschrift komen we op deze discussie terug.

In dit nummer publiceren we het stuk onder de titel '*Het post-koloniaal imperialisme*', in het boek heet het '*De nieuwe kolonisatie*'. De bijdrage biedt het algemene kader waarin alle redeneringen van het boek moeten worden geplaatst. Het bevat "een grondige ontleding van de basismechanismen, die de relaties tussen het Noorden en de Derde-Wereldlanden beheersen. Meer bepaald worden twee fundamentele begrippen behandeld, enerzijds de onderwerping in economisch, politiek, militair en socio-cultureel opzicht, anderzijds de onderontwikkeling, waarbij fenomenen zoals exclusie, roof, ongelijke ruil, transfers van kapitaal worden besproken" (Jaap Kruithof in zijn voorwoord bij het boek).

Verder in dit nummer, naast een reeks recensies, een bijdrage van de groene socialist Otto Ullrich omtrent levensonderhoudende activiteiten voorbij de loonarbeid en een bijdrage van Jef Vermaere over de blijvende politieke aarzeling in de christelijke arbeidersbeweging.